

Torsby

NO

Nr 5
DEC
2023

Information från
Torsby kommun

KLIMATANPASSNING, HUR DÅ?

BALANSERA MERA

NY LAG: ALLA MÅSTE MATAVFALLSSORTERA

STÖD TILL FÖRENINGAR

KORSORD ATT LÖSA

Innehåll

Ledare	2
Förbered dig inför vintern	3
Stjerneskolans utbyte med Frankrike och Tyskland 4	
Vård- och omsorgsprogrammet är fullt	6
HLR-utbildning för socialförvaltningens personal ...	7
Anpassning inför ett förändrat klimat	8
Du kan behöva mäta radon i ditt hus	10
Vintertips för din matavfallssortering	11
Tips för att minska matsvinnet	12
Gör det lätt för dig att källsortera	14
Från 1/1 2024 måste alla matavfallssortera	16
Fastighetsnära insamling av förpackningar	17
Växa i Värmland stödjer och hjälper	18
Balansera mera	19
Tobaksfri Duo	23
Ung företagsamhet, UF, på Stjerneskolan	24
Miljö och bygg tipsar – fyll i din ansökan	26
Vad har du för rättigheter när du handlar?	27
Ismael Ataria på besök på Kvistbergsskolan	28
Turism i vintertid	29
Snösäkert på Torsby Skidtunnel & Sportcenter	30
Drönare i kommunens tjänst	32
Pilotprojekt hemleverans med drönare	32
Tips på stöd och bidrag till föreningar	33
Glöm inte redovisa Landsbygdspotten	33
Biblioteket på studiebesök i Liverpool	34
Elisabeth ”Isa” Johansson, ny bibliotekarie	35
Ställ ut på biblioteket	35
Tidseffektivt och smidigt med Torsbyflyget	36
Ny bredbandssamordnare	37
Korsord att lösa	38
Ekonomichefen informerar	39
Torsby Reumatikerförening presenterar sig	40

Torsby kommuns informationstidning Torsby Nu

Besöksadress: Nya Torget 8, Torsby

Postadress: Torsby kommun, 1. Strategiavdelningen, 685 80 Torsby

Telefon: 0560-160 00 (växel) E-post: torsby.kommun@torsby.se

Webbplats: www.torsby.se Facebook: www.facebook.com/torsbykommun

Ansvarig utgivare och redaktör: Annette Lauritzen,

0560-160 04, annette.lauritzen@torsby.se

Layout: Birgitta Åberg, 070-236 20 54

Motiv omslag: Årlig julparad i Östmark. Från vänster Elvin Dunger på Allgunnens Dux, Lilja-Li Andersson på Ior, Caroline Christensson och Ruben, Signe Haraldsson på Lovi samt Ida Syversen.

Foto omslag: Emelie Dunger Rådström

Utgivning: Fem nummer 2023 Upplaga: 8000 ex.

Tryckeri: Ramströms Tryckeri AB. Tryckt på klimatkompenserat papper

Distribution: NWT Direkt

Torsby Nu finns även som taltidning och på www.torsby.se/torsbynu

God Jul!

Jag hoppas alla får en stämningsfull jul med återhämtning och vila.

2023 går mot sitt slut och trots en hög inflation och höjda räntor har vi i Torsby kommun klarat oss relativt bra.

Vi ska vara stolta över vår äldreomsorg som levererar en mycket hög kvalitet med hjälp utav vår kompetenta personal. Vi har många satsningar på barn och ungdomar med både genomförda och planerade renoveringar av våra skolor och flera satsningar på fritidsaktiviteter som bland annat ny konstgräsplan, renovering av våra badhus, fritidsgårdar, fritidsbanker, multiarena och events som Våryran, Torsbykalaset och Sysseleträffen.

Vi har även budgeterat för en ny period av Landsbygdspotten som har blivit en succé hos föreningarna.

Vi har ett bra utbud av affärer i hela vår kommun där landsbygdens butiker är otroligt viktiga för en bra servicenivå i hela kommunen. Företagen går generellt mycket bra och arbetslösheten är bland den lägsta i Värmland. Vi behöver nu satsa på fler bostäder och ta fram mer mark för nyetableringar. Personalrekrytering och inflyttning blir nyckelfrågor för att fortsätta utvecklingen av vår kommun!

Med vänliga hälsningar
Peter Jonsson

PETER JONSSON (S)

kommunstyrelsens ordförande/kommunalråd

0560-160 17

peter.jonsson@torsby.se

Illustration: Birgitta Åberg

Gamla torget i Torsby i vinterskrud

Vintern är här!

Även om vi vet att det blir vinter varje år så är det ändå lätt att bli tagen på sängen. Hur står det till med hemberedskapen när det gäller snöskyffel, sand och värme? Här finns lite saker du kan tänka på för att vara mer förberedd.

Skotta snö!

Du som är fastighetsägare ansvarar själv för snöskottning och halkbekämpning vid din fastighet. Se till att du har snöskyffel i tid, vid snöfall brukar det bli rusning till affärerna och de kan snabbt ta slut. Du ska se till att dina sopkärl är tillgängliga för entreprenören som tömmer dem, och har du hemtjänst ska vägen in till ditt hus vara skottad och sandad. Stora snömängder kan leda till skador på platta tak och balkonger, så du kan behöva skotta dem. Men gör det bara om du är säkrad med rep.

Se över alternativa värmekällor

Ett elavbrott på vintern får oftast större konsekvenser än på sommaren, eftersom fastigheter riskerar att bli utkylda och rör kan frysa. Du är bättre förberedd om du har koll på hur du ska hålla värmen, även

utan ström. Du kanske har en öppen spis och ved hemma? Eller element som du kan driva med elaggregat?

Ett annat sätt att hålla värmen på är att bara vistas i ett rum och stänga övriga. Du kan lägga fler mattor på golvet och hänga filter för fönstren för att undvika kallras. Om du har många ljus tända måste du vara observant på brandrisken och vädra ibland för att få in syre. Tänk på att en sovsäck kan hjälpa dig att hålla värmen om strömmen går. Du kan läsa mer om hur man håller värmen när strömmen går i villor och lägenhet på www.energimyndigheten.se, Energimyndighetens webbplats.

KICKI LECH

säkerhetssamordnare
0560-160 88
christina.lech@torsby.se

”En fantastiskt lärorik vecka”

Kolkraftverk, byggnadsteknik och källsortering. Med fokus på hållbar utveckling har gymnasieelever besökt Frankrike och Tyskland.

Tidigare har ungdomar från de båda länderna varit på plats i Torsby inom ramen för EU-projektet Erasmus+. Under hösten var det dags för Stjerneskolans elever att ge sig ut i Europa.

Till Großkrotzenburg åkte nio elever och två lärare för att se hur landet och skolan jobbar med hållbarhet. Exempelvis har varje klass en miljöansvarig och på skolan finns en trädgård där eleverna lär sig odling.

Nöjda elever

Simon Wassenberg och Nelly Söderström i årskurs 3 tycker att resan var en riktig höjdpunkt.

– Min vecka i Tyskland var förmodligen en av de bästa, roligaste och mest lärorika veckorna i mitt liv, vilken har förändrat mig mycket som person, säger Simon.

– Vi fick uppleva både annan kultur och se hur man tar hand om miljön. Det var också lärorikt att bo i en familj och se hur deras vardag ser ut. Jag tog med mig många nya kunskaper och bekanskap hem till Sverige, säger Nelly.

Besökte kol- och kärnkraftverk

Till franska Gien åkte tio elever och tre lärare. Där besökte de bland annat Guédelon castle som byggts upp med metoder från 1200-talet.

Andra inslag under utbytet var guidning på kolkraftverk och kärnkraftverk.

– Det är helt fantastiskt att kolkraftverket Staudinger och kärnkraftverket centrale de Dampierre en Burly gav oss möjligheten till fysiska studiebesök, säger Christiane Klarström, lärare och ansvarig för Stjerneskolans internationella kontakter.

Vill du veta mer om Stjerneskolans internationella kontakter, hör av dig till Christiane Klarström, programansvarig för ekonomiprogrammet, på telefon 073-271 18 27 eller christiane.klarstrom@edu.torsby.se.

Text: Linda Bengtsson, 070-235 02 20.

Foto: Christiane Klarström

**Erasmus+ är EU:s program
för utbildning, ungdomar och idrott.
2021–2027 ligger fokus på bland
annat den gröna och digitala
omställningen.**

Biologisk mångfald var i fokus då eleverna samlade in olika sorters löv.

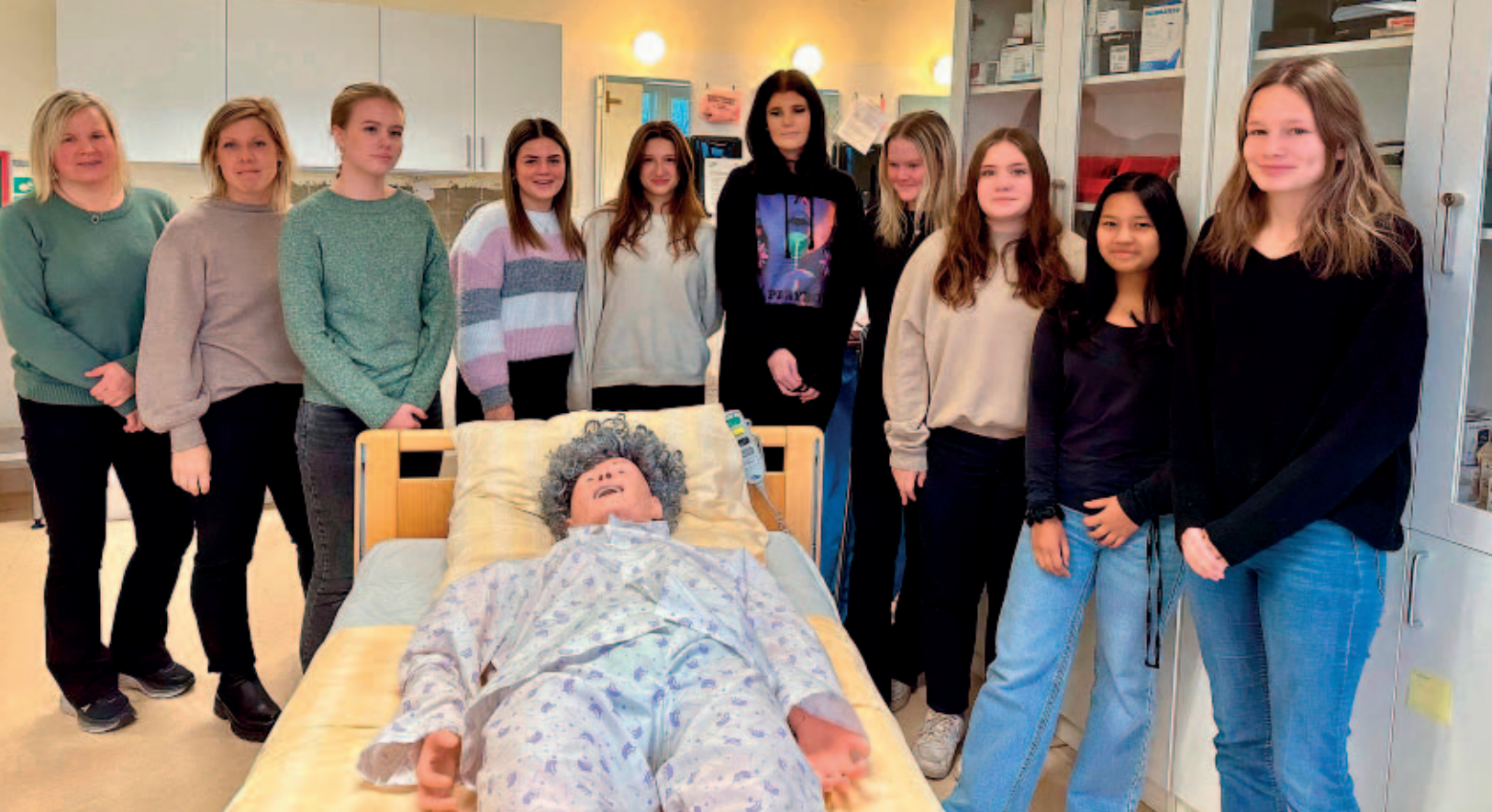
Guédelon castle i franska Cien har byggts med teknik från medeltiden.

Simon Wassenberg och Elin Lövhaugen testade biodling på tyska gymnasieskolan i Großkrotzenburg.

Wilma Fernqvist och Nelly Söderström vid tyska kolkraftverket Staudinger.

Ett praktiskt program som ger stora möjligheter till jobb. Det är några av anledningarna till att söka vård- och omsorgsprogrammet, tycker eleverna som går första året. (Alla elever i klassen är inte med på bilden.)

Rekordstort intresse för vård och omsorg

För första gången på många år är samtliga platser på vård- och omsorgsprogrammet fyllda.

Hela 30 förstahandssökande till 24 platser. Vi får blicka åtskilliga år tillbaka för att hitta motsvarande intresse för vård- och omsorgsprogrammet på Stjerneskolan.

Gymnasiechef Marcus Lech tror och hoppas på att det är ett trenderbrott.

– Vi tycker det är väldigt roligt och viktigt att intresset har ökat i den här utsträckningen. Vi vet att det behövs personal inom vård- och omsorgsyren.

”Vi får göra saker”

För eleven Charis Dyke stod gymnasievalet mellan naturprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet. Hon ångrar inte en sekund att valet föll på det senare.

– Jag gillar att det är ett praktiskt program där vi får göra saker. Det är roligt plugg, säger Charis som har siktet inställt på att studera vidare till kiropraktor.

Klasskamraten Tilda Persson ser fram emot att jobba inom vårddyrket.

– Jag vill hjälpa andra människor och kunna få jobb direkt efter studenten, säger hon.

Nära arbetsmarknaden

Intresset för yrkesprogrammen har ökat generellt. Marcus Lech ser skolans nära koppling till arbetsmarknaden som en förklaring.

– Nöjda elever och bra samverkan med kommun och region är det absolut viktigaste samt att vi har en utbildning som är uppdaterad och verklighetsnära. Nu är det viktigt att vi arbetar för att hålla intresset uppe.

Vill du veta mer om vård- och omsorgsprogrammet, hör av dig till Jessica Tenhunen, programansvarig på 0560-163 95 eller jessica.tenhunen@edu.torsby.se.

Text och foto: Linda Bengtsson, 070-235 02 20.

Lärarna Maj-Gun Larsson, Jessica Tenhunen och Kristina Åslund undervisar i HLR.

Kollegorna Ing-Britt Boman, Linda Olsson och Christina Berglund från Dalbygården i Sysslebäck övar hjärtkompressioner på Little Ann-dockor.

HLR-utbildning ger tryggare arbetsmiljö

All personal inom socialförvaltningen utbildas inom hjärt-lungräddning, HLR.

Totalt är det 500 anställda som får ökade kunskaper inom HLR. Utbildningen har varit efterfrågad och nu genomförs den alltså på bred front för olika verksamheter inom socialförvaltningen.

– Det handlar främst om att främja en god arbetsmiljö. Med kollegor som kan HLR får vi en tryggare och säkrare arbetsplats, säger Carina Stolpe, vård- och omsorgschef i Torsby kommun.

Samarbete med Stjerneskolan

Undervisningen genomförs av lärare vid vård- och omsorgsprogrammet på Stjerneskolan. I en sal på skolan har ett antal så kallade Little Anne-dockor flyttat in – för att göra skillnad.

När ett hjärtstopp sker är HLR och en tidig strömstöt från en hjärtstartare de åtgärder som kan vara livsavgörande, berättar lärarna.

Både teori och praktik

Tre timmar med teori och praktik ger grundläggande kunskaper i HLR samt hur en hjärtstartare används.

Christina Berglund som jobbar på Dalbygården i Sysslebäck ser utbildningen som mycket värdefull.

– HLR är betydelsefull kunskap och det är viktigt att hela tiden hålla den uppdaterad. Det känns också bra att göra det tillsammans med kollegor för att delge varandra erfarenheter, säger hon och får medhåll av arbetskamraterna Ing-Britt Boman och Linda Olsson.

– Det här kan rädda liv på både brukare och arbetskamrater.

Vill du veta mer?

Hör av dig till: gymnasielärare Kristina Åslund, tfn 0560-163 93, e-post kristina.ahslund@edu.torsby.se.

Text och foto: Linda Bengtsson, 070-235 02 20.

Hur anpassar vi oss till ett förändrat klimat?

Oavsett vad vi tänker och tycker om allt som händer runt oss, så står vi inför ett klimat som innebär både fler och längre värmeböljor och återkommande skyfall. I våra vattendrag märker vi av höga flöden under flera gånger per år.

Men vi kan faktiskt förbereda oss och göra en del anpassningar, för att både vi själva och våra byggnader ska ta så liten skada som möjligt när vädrets makter slår till. Vid skyfall kan även mindre åtgärder hjälpa dig som privatperson, medan det också påverkar området du bor i positivt.

Några enkla exempel som gör skillnad är:

- Samla regnvatten i tunnor vid huset och på gården.
- Se till att du har gröna ytor på tomten som kan ta upp vatten.
- Led dagvatten till en mindre känslig plats om du kan.
- Håll hängrännor och dräneringsrör rensade.
- Flytta upp saker en bit från golvet i källaren och förvara helst inte dina mest värdefulla sakerna där.

Om du berörs av vattendrag som kan svämmas över bör du förbereda dig genom att:

- Fundera på om och var du kan behöva bygga en jordvall/vall av sandsäckar för att mota vattnet att nå din byggnad.
- Kunna pumpa ut vatten om det tar sig in i byggnaden. Köp en pump och öva på hur den fungerar!
- Se över ditt dricksvatten om du har egen brunn, översvämningar kan påverka vattenkvalitén.
- Kunna hämta dricksvatten i dunkar om du behöver.
- Fundera på hur du förvarar känsliga och värdefulla saker.
- Tänka på din egen säkerhet om vattnet stiger fort.

När sommaren kommer kan värmen bli nästan outhärdlig för många.

Illustration: Brigitta Åberg

Om det väntas en värmebölja kan du anpassa dig så här:

- Fyll på skafferiet med vätskerik mat, dricka regelbundet.
- Ät huvudmålet den tid du känner dig som hungrigast.
- Behåll solskyddet för fönsterna hela dagen.
- Vädra inte på dagen, även om det är lockande.
- Naturlig skugga ger skön svalka, flytta utemöblerna dit. Ett träd kan sänka temperaturen med hela 10 grader!
- Förvara mediciner på en sval plats.

Vintertid då?

Även klimatet på vintern förändras. Ibland faller mer regn än snö, men när snön kommer kan det bli extrema mängder. Du kan göra vissa förberedelser för det här också. Det viktigaste är att du ser till att vattnet som kommer leds bort från din fastighet, oavsett om det kommer som regn eller smältvatten. Precis som vid skyfall behöver hängrännor och

stuprör vara fria så att vattnet inte rinner över. En frostvakt i stupröret kan vara avgörande när snösmältningen börjar. Om du har brunnar på tomten är det smart att frilägga dem från snö och is så att vattnet kan ledas ner där. En av de viktigaste anpassningarna för vintern är att kunna hantera flera olika väder, då det inte längre ser ut som förr.

Mer information om hur du anpassar dig till ett förändrat klimat kan du hitta på webbplatsen www.klimatanpassning.se, på www.krisinformation.se och på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps webbplats, www.msb.se

MALIN JONSSON

miljö- och byggchef
0560-160 84
malin.jonsson@torsby.se

KICKI LECH

säkerhetssamordnare
0560-160 88
christina.lech@torsby.se

Du kan behöva mäta radon i ditt hus

Har du byggt om, byggt nytt, flyttat eller var det länge sedan du mätte radonhalten i bostaden? Radon varken syns eller luktar och enda sättet att upptäcka radon i inomhusluften är att mäta.

Hur går mätningen till?

Du beställer mätidosor av ett mätföretag. Mätidosorna och instruktioner skickas med post hem till dig. Du finner mätföretag enklast genom att söka på nätet. I den medföljande instruktionen finns vägledning om var och hur du ska placera mätidosorna i ditt hem. Mätningarna ska pågå under minst 60 dagar. Mätningarna ska göras någon gång mellan 1 oktober till 30 april. När mättiden är slut skickar du tillbaka dosorna till företaget som du beställde från för analys av din mätning. Miljö- och byggkontoret tar gärna emot en kopia av mätprotokollet.

Hur mycket kostar en mätning?

En radonmätning (två mätidosor) kostar ca 500-1200 kronor beroende vilket företag du väljer.

Du som bor i hyresbostad eller bostadsrätt

Om du bor i flerbostadshus är det hyresvärden eller bostadsrättsföreningen som ansvarar för mätningarna.

Miljö- och byggkontoret kontrollerar just nu att flerbostadshus i Torsby kommun mäter och eventuellt sanerar radon i bostäderna.

Vad är radon?

Radon är en ädelgas som finns naturligt i mark och berggrund. Radongas kan tränga in i en byggnad och hur mycket radon som kommer in beror på byggnadskonstruktion och på vilken mark som byggnaden står på. Radon kan även finnas i byggnadsmaterialet och höga halter kan finnas i särskild lättbetong som kallas för blåbetong. Blåbetong användes mellan 1930-talet till slutet av 1970-talet. Grundvatten kan också innehålla höga halter radon och gäller då egna bergborrade brunnar.

Hur farligt är radon?

Radon i bostäder orsakar cirka 500 lungcancerfall varje år i Sverige. 450 av dessa personer är eller har varit rökare. Det finns en stark samverkans effekt mellan radon och rökning. Ju längre tid personer tillbringar i bostäder som har hög radonhalt desto större är risken.

Vill du veta mer?

Mer information finner du på torsby.se/radon och på stralsakerhetsmyndigheten.se/radon. Du kan också kontakta Andreas Trollåker på miljö- och byggkontoret på 0560-160 87 eller andreas.trollaker@torsby.se.

Text: Andreas Trollåker

Vintertips för din matavfallssortering

Hej där, Lars Eriksson, arbetsledare inom renhållningen på tekniska avdelningen!
Vad har du för tips att ge till invånare och företagare nu när vi ska matavfallssortera i vintertid?

– Det finns ju en del man kan behöva tänka på nu i vintertid.

– Både hur man kan göra för att påsarna med matavfall inte lika lätt fryser fast i botten på tunnan, men även hur man kan underlätta för renhållningsentreprenören att komma fram till tunnan, svarar Lars Eriksson.

Tips för att undvika fastfrysning

- Låt blött matavfall rinna av ordentligt i vasken innan du lägger det i den bruna papperspåsen.
- Du kan blanda i använt hushållspapper/servetter i påsen som suger upp fukt (inte våtservetter).
- Fyll inte påsen mer än att den går att försluta ordentligt. Det förhindrar att matavfallet rinner ut i tunnan och fryser fast. (Fyll inte mer än 2/3 eller upp till strecket som finns på påsen.)
- Lämnna påsen i tunnan med förslutningen uppåt så att matavfallet inte rinner ut och fryser fast i tunnan.
- Om ditt kärl har en liten hylla kan du ställa påsen på den när du ska slänga ditt matavfall, så att påsen hinner frysa till innan den läggs ner på botten av tunnan.
- Om din tunna inte har någon hylla har det i stället en dubbel botten som gör att risken för fastfrysning minskar.
- Lämnna påsen i tunnan så att den inte kilar fast mellan en annan påse och väggen på tunnan. Det förhindrar att den fuktiga påsen fryser fast mot tunnans vägg.

Förbered ett snöigt sopkärl

Vinter och snöfall betyder att du som fastighetsägare behöver ta ett större ansvar för att sköta och underhålla dina sopkärl, för att vi ska kunna hämta ditt avfall. Här kommer några tips på hur du behöver göra för att få dina sopor hämtade.

- Skotta och sanda runt tunnan, samt gången fram till tunnan så att vi kan komma fram och hämta den. Vi kan inte hämta kärl som är insnöade eller bakom snövallar.
- Ta bort snö från locket, kärlet blir väldigt tungt när det ligger mycket snö på det.

Har du frågor om matavfallssortering och insamling, hör av dig till Lars Eriksson på tfn 0560-162 31, avc.torsby@torsby.se

Text: Annette Lauritzen och Lars Eriksson

Året runt – släng inte matavfall i plastpåsar. Använd bara den bruna papperspåsen som är till för matavfall.

Ta tillvara maten, så den inte blir till matsvinn

Att kasta ätbar mat är slöseri med resurser, såväl ekonomiska som ekologiska. Maten står för cirka en tredjedel av hushållens klimatpåverkan. Men även om vi kan göra biogas och gödsel av matavfallet är det bättre att äta upp maten.

Enligt en av Livsmedelsverkets konsumentundersökningar är de främsta anledningarna till att mat slängs att maten känns ofräsch, rädsla för att bli sjuk av maten eller att vi lagat för mycket mat.

Här kommer några tips på olika sätt att minska matsvinnet.

10 tips för att minska matsvinnet

1. Ha kallt i kylen, så håller maten längre. 4-5 grader är lagom.
2. Fota innehållet i kylskåpet innan du går och handlar. Då ser du vad som finns hemma och slipper riskera att köpa sånt som redan finns.
3. Frys in! Kokt pasta, ris, bönor, äggvita, mjölk, jäst, färska örter och purjolök går utmärkt att frysa. Mogna bananer kan skäras i slantar, frysas in och användas i smoothie. Ugnstrostad potatis och rotsaker kan mixas till en soppa. Ha en låda i frysen som du fyller på med hackade rester som till slut kan användas i en pytt i panna eller paj.
4. Låt frukt och grönt ligga i sina förpackningar, gärna med några lufthål. Många frukter utsöndrar etengas som påskyndar mognadsprocessen. Ligger de nära varandra, utan skydd emellan, mognar de snabbare.
5. Förvara potatis sval, och inte ihop med lök. Löken gör att potatisen gror fortare.
6. Bananer, tomater och avokado trivs inte i kylskåpet. Sätt plast på den översta delen av banan-klasen så håller den längre.
7. Trötta salladsblad och rotfrukter piggnar till efter en timme i iskallt vatten.
8. Lagg en del av middagen i en matlåda direkt, innan du serverar. På så vis blir det lättare att inte lägga för mycket mat på tallriken.
9. Strunta i buffé. Bre mackorna och håll upp mjölken innan du sätter dig till bords. Då behöver kylvarorna inte stå framme i rumstemperatur så länge.
10. Lita på dina sinnen. Lukta, känn och smaka innan du kastar.

Du vet väl skillnaden mellan Bäst före och Sista förbrukningsdag?

Bäst före-datum är en rekommendation från tillverkaren, det går ofta att äta livsmedlet flera dagar efter datumet på förpackningen.

Sista förbrukningsdag betyder att livsmedlet kan vara oädligt när datumet passerat. Märkningen används på känsliga produkter som snabbt kan försämrats, till exempel köttfärs, rå fågel och rå fisk.

Våga att lita på dina sinnen. Lukta, känn och smaka innan du kastar.

Källa: www.coop.se/hallbarhet/hallbarhetsarbete/matsvinn/tips-matsvinn

Bäst före-datum

Om det har passerat behöver du inte kasta. Titta, smaka och lukta - lita på dina sinnen.

Sista förbrukningsdag

Då ska du inte äta maten utan istället kasta.

Foto: PxHere.com

Så tar du hand om dina matrester

Rester från frukost

Med frukostresterna kan du laga något av dessa recept:

- Vitt bröd: torka och smula till ströbröd, fattiga riddare.
- Äggvita: maräng, omelett.
- Skinka: pizzafyllning, omelett
- Risgrynsgröt: risgrynspudding, ris a la malta.
- Müsli: käckiga müslikakor.
- Gröt: baka bröd med gröt som grund.
- Kaffe: chokladbollar, kladdkaka.
- Ost: riv och ha i omelett, riv och toppa gratängen, riv och frys in.
- Mjölk: pannkakor, stuvade makaroner, risgrynsgröt.
- Bär: sylt, tårtyllning, rulltårtefillning, smoothie, frys in.

Rester från mellanmål

Med rester från mellanmålet kan du skapa dessa recept:

- Cottage Cheese/Keso: ostkaka, bröd.
- Apelsin: pressa apelsin juice, ris á la Malta, fruktsallad.
- Äpplen: riv i gröt, koka mos, äppelpaj, använd i korvgryta.

- Bananer: banankaka, bananbröd, flygand jacob eller skala och frys in - perfekt i smoothie och glass.
- Övrig frukt: fruktiga sallader, smoothie, frukt-paj.

Rester från lunch och middag

Förvandla dina lunch- eller middagsrester till dessa nya måltider:

- Stekt lök: omelett, köttbullar, köttfärssås.
- Kokta ärtor: ärtsoppa, ärtbiffar
- Ruccola: ruccolapesto.
- Pasta: pastagrätäng, pastasallad.
- Potatismos: ugnsgatinerat med fisk, potatisbullar, potatismuffins.
- Rotfrukter: ugnsrösta, rotfruktsoppa, riv till rotfruktsallad, riv och addera i köttfärssås, till lasagne, till köttfärsbiffar eller köttbullar.
- Kokt potatis: grovt potatisbröd, ungerskt potatisbröd, kronans kaka, i pajdegen eller skivad som pålägg på knäckebröd med majonnäs. Eller varför inte en fransk potatissallad.
- Vitkål: pizzasallad, finriv och tillsatt i köttfärssås eller lasagne, kålsoppa, kåldolmar.
- Hårdkokt ägg: Tips! Skriv datum på ägget innan du lägger in det i kylan, håller ca 5-7 dagar. Skiva upp på knäckebröd, servera i halv or till spenatsoppa eller till torsk med äggsås.
- Kokt quinoa: Quinoaburgare kan även ätas som biffar med tillbehör. Eller testa att göra en god sallad på quinoa och grillade champinjoner.
- Kokt bovete: Testa delikata morotsfritters och om du vill hotta upp bovetet så har du ett härligt recept på pimpat bovete med saltorkade tomater, spenat och solroskärnor.
- Kokta rödbetor: Bön & rödbetsbiffar eller en smarrig rödbetspaj eller varför inte en sallad på rödbetor, fetaost och quinoa?

Källa: www.ica.se/artikel/minska-matsvinnet

Gör det lätt för dig att källsortera

Planera ditt besök på återvinningscentralen redan hemma när du packar iordning det du ska lämna. Om du sorterar i olika påsar/säckar eller planerar hur du placerar det på din släpkärra, då blir det mycket lättare för dig när du kommer fram till återvinningscentralen och det blir enklare för dig att hjälpa miljön.

Torsby kommun har tre återvinningscentraler; en i Torsby, en i Stöllet och en i Sysslebäck. Alla tre tar emot samma slags återvinningsbara avfall. Det är gratis att lämna in på återvinningscentralerna.

Det finns åtta olika större containrar

1. **Papper:** Pappersförpackningar och wellpapp. (Inte tidningar, kontorspapper, reklamblad, de ska läggas i 10.)
2. **Brännbart:** Övrigt brännbart grovavfall, invasiva växter, gärna förpackade. Övriga säckar ska tömmas. (Inte förpackningar eller papper, de ska läggas i 1.)
3. **Metall.** Blandat metallskrot. (Inte metallförpackningar för de ska läggas i 11.)
4. **Icke brännbart:** Glasrutor, gips, isolering, porslin, lergods.
5. **Trä:** Virke, trämöbler etc.
6. **Tryckimpregnerat:** Tryckimpregnerat trä.
7. **Ris:** Ris och grenar oavsett diameter.
8. **Kompost:** Trädgårdsavfall. (Inte invasiva växter för de kan slängas i brännbart. Inte heller matavfall, det slänger du hemma i den bruna tunnan för matavfall).

Du kan också lämna mycket annat till oss

9. Vitvaror, kylskåp, frysskåp.
10. Tidningar, kontorspapper, reklamblad (inte kuvert för det är hushållsavfall och ska läggas i ditt sopkärl hemma.)
11. **Förpackningar:** Olika containrar för plast, glas respektive metall.
12. **Farligt avfall:** T.ex. kemikalier, asbest, lysrör.
13. **Elektronik.**
14. **Däck** med eller utan fälg.
15. **Kläder** för återbruk.
16. **Möbelreturens container:** Möbler och andra inredningsdetaljer som de kan ta tillvara och sälja i sin affär på Södra Industrigatan. Du kan även lämna in sportutrustning till Fritidsbanken i denna container.

Om du planerar i förväg ...

Om du försöker sortera upp det du ska lämna på återvinningscentralen redan när du är hemma, så blir det mycket lättare för dig när du kommer till oss. Då kan rätt slags avfall läggas i rätt container eller rum. Det blir enklare för dig på det viset, och lättare att göra rätt för miljön.

Men du kan förstås också gå/köra runt på området och slänga i de olika containrarna.

Allt får inte läggas i containern för brännbart

Dels är inte allt material brännbart, dels så gör man en bättre insats för miljön genom att källsortera ut annat material och lägga det i rätt container.

Tyvärre ser vi ibland efteråt att det ligger avfall i containern för brännbart, fast det skulle ha legat i en annan. Det blir inte bra för miljön om avfallet läggs i fel container.

Släng inte avfall i påse eller säck

Töm avfallet i containern utan påsen eller säck omkring. Vi behöver se vad som slängs. (Detta gäller dock inte invasiva växter som kan vara instoppade t.ex. i påse eller säck.)

Personal finns som du kan fråga

Det är inte alltid självklart hur olika avfall ska sorteras, så passa på att fråga. Vi hjälper gärna till.

Vår personal finns oftast ute vid containrarna och kan hjälpa dig om du har frågor var du ska lägga olika slags avfall. Fråga dem, de hjälper dig och berättar vad som gäller. Kom dit, vi är på jobbet för att hjälpa dig att sortera rätt.

Mer info om källsortering på www.torsby.se/atervinning och www.torsby.se/sopsortering. Du kan också ringa till våra återvinningscentraler om du har frågor. Telefonnummer finner du på nästa sida.

Text: Annette Lauritzen och Lars Eriksson.

Öppettider på återvinningscentralerna

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag
Torsby Alstigen 20 0560-162 31	7-15.30	7-15.30	7-15.30	7-19	7-15.30	9-12.45
Sysslebäck Klarälvsv. 100 (Reningsverket) månaden 073-049 67 70	8-15.30	Stängt	14-19	Stängt	8-15.30	9-12.45 2:a lördagen
Stöllet Kyrkvägen 9 (Reningsverket) 073-049 67 70	Stängt	14-19	Stängt	8-15.30	Stängt	9-12.45 3:e lördagen i månaden

Ny lag ställer krav på att sortera ut matavfallet från 1 januari 2024

1 januari 2024 införs en lag i alla EU-länder om att hushåll och verksamheter ska ta hand om sitt matavfall. Lagen innebär att privatpersoner och verksamheter måste sortera ut matavfall.

Detta för att kunna utvinna biogödsel som är ett viktigt organiskt gödselmedel och biogas som används till fordonsgas eller för att producera värme och el.

Om du har varmkompost

Om du har anmält till kommunen att du komposterar i en godkänd behållare så kan du fortsätta att sortera ut ditt matavfall till din kompost i stället, och behöver inte lägga ditt matavfall i en brun matavfallstunna.

Vad gäller för företag och föreningar?

Även alla verksamheter har från 1 januari 2024 en skyldighet att sortera ut bioavfall (matavfall etc.) och hålla det skilt från annat avfall. Verksamheter kan vara små till stora företag, offentliga verksamheter eller en förening.

Hanteringen av matavfall kan vara liten eller stor:

- Kontor och industrier med personal som har matsal, kök och liknande där det blir matrester över.
- Restauranger, caféer och storkök som har en mer omfattande hantering av råvaror och matrester.

Stora klimatvinster med att sortera ut matavfallet

Av matavfallet blir det biogas, som användas för att köra bussar, och biogödsel, som ger gödning åt bönder. Det är därför som det är mycket bättre för

klimatet om matavfallet används till detta i stället för att eldas upp. Av alla koldioxidutsläpp som kommer av hushållens konsumtion beror en del på det sätt som vi köper och slänger mat. Genom att sortera ut matavfallet kan dessa utsläpp minska.

Lag på att matavfallssortera

Torsby kommun införde från hösten 2022 matavfallssortering och matavfallsinsamling för hushåll och verksamheter (företag och föreningar m.fl.). Alla (utom de med egen hemkompostering) fick en brun tunna och ett startpaket (behållare och påsar) samt information om hur man sorterar och vad som gäller.

Nu från 1 januari 2024 blir det alltså lag på att alla i Sverige och övriga EU måste matavfallssortera. Så om du inte redan gör det, behöver du göra det nu.

Har du frågor om matavfallssortering?

På www.torsby.se/matavfall finns en del information. Du kan också kontakta Lars Eriksson på tekniska avdelningen på tfn 0560-162 31 eller på e-post avc.torsby@torsby.se.

Text: Annette Lauritzen och Lars Eriksson
Foto: Annette Lauritzen

Från 1 januari 2024 är det lag på att alla i Sverige och övriga EU måste matavfallssortera.

NYA REGLER förändrar insamlingen av förpackningar

Riksdagen har beslutat att alla bostäder i Sverige senast 2027 ska ha insamling av förpackningar av papper, plast, glas och metall nära bostaden, så kallad fastighetsnära insamling.

Från 1 januari 2024 kommer kommunerna att ta över insamlingen av förpackningar, det som hittills legat på förpackningsproducenterna (i vår kommun FTL, Förpackningsinsamlingen).

För dig som använder våra återvinningsstationer kommer det inte att innebära några förändringar. Du kommer att kunna fortsätta att lämna dina förpackningar där precis som vanligt, men kommunen kommer att ansvara för tömning och skötsel.

På lite sikt kommer alla hushåll i kommunen att få närmare att lämna pappers-, plast- och metallförpackningar samt färgade och ofärgade glasförpackningar. De ska kunna lämna dem hemma eller nära hemma. Detta för god service samtidigt som utsortering och materialåtervinning med detta förväntas öka.

Just nu håller tekniska avdelningen på med en upphandling för att upprätthålla det befintliga systemet med återvinningsstationer. Parallellt med denna upphandling, arbetar vi med en plan för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningsavfall, precis som insamling av hushållsavfall sker idag.

Vad gäller för flerbostadshus som redan har fastighetsnära insamling av förpackningar?

I och med att det blir ett kommunalt insamlingsansvar för förpackningar får fastighetsägare, bostads-

rättsföreningar eller samfälligheter inte välja att anlita någon annan entreprenör än den/de som Torsby kommun har upphandlat. Befintliga avtal kommer att behöva sägas upp då de blir ogiltiga under 2024.

I pågående utredning ingår att hitta en lösning så att befintlig fastighetsnära insamling kan fortsätta utan uppehåll vid årsskiftet. Mer information kommer inom kort.

Vad gäller för flerbostadshus som saknar fastighetsnära insamling av förpackningar?

Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar eller samfällighet som idag saknar insamling av förpackningar behöver börja planera och avsätta ytor för förpackningsinsamling (papper, plast, metall och glas), samt även gärna för returpapper (dock inte lagkrav).

Torsby kommun kommer under 2024 erbjuda en delvis avgiftsfri hämtning av förpackningar. Senast 2027 ska fastighetsnära insamling vara på plats.

Mer information

Regeringen: www.regeringen.se/artiklar/2022/07/nya-forbatttrade-regler-om-forpackningsinsamlingen

Du kan också ringa Lars Eriksson på tekniska avdelningen, tfn 0560-162 31 eller sända e-post till avc_torsby@torsby.se

Text: Annette Lauritzen och Lars Eriksson

VÄXA I VÄRMLAND

Ibland känner man sig misslyckad som förälder eller viktig vuxen, då måste man komma ihåg att ingen är perfekt och att det räcker att vara tillräckligt bra! Det viktigaste att komma ihåg är att det alltid går att förbättra en relation.

Växa i Värmland är tematräffar där man träffar andra vuxna med barn i samma ålder och delar erfarenheter som är aktuella för den ålder barnen befinner sig i.

En bra relation är som ett vaccin

En bra relation mellan en viktig vuxen och ett barn är som ett starkt vaccin för barnets hälsa och utveckling. Att vara en viktig vuxen till ett barn eller ungdom är riktigt roligt, men kan också vara väldigt slitansamt och utmanande. Vi vet att vuxna vill prata med andra vuxna om livets krångligheter och roligheter, därför finns Växa i Värmland som ett stöd. Växa i Värmland vill förmedla kärlek, värme, närvaro, positivt bemötande, bekräftelse och tydliga ramar, som kärnkomponenter i att bygga bra relationer.

Några teman som vi tar upp

Några teman som Växa i Värmland tar upp är bland annat: Tid tillsammans, Att få vardagen att fungera, Vem bestämmer, Prata med tonåringar och Prata om alkohol och tobak, och är uppdelade i åldrarna 0–5 år, 6–12 år, 13–15 år och 16–20 år.

Vad kan du göra för att bygga bättre relationer?

Förslag i materialet är att ge mer tid tillsammans för lek eller samtal, förbered barnet på nya saker, använd positiva uppmaningar, ha tydliga rutiner, hjälp ditt barn att göra bra val och trösta vid behov. Kom ihåg att du som vuxen säger förlåt när det inte blir som ni tänkt! Då visar du barnet att det kan bli fel men att det går att rätta till.

Från vänster Sara Grigholm, Anna Renhult, Tomas Winkler, Jasmina Henriksson, Lollo Solberg Eva-Lena Ueltzhöfer, Lotta Nygren, Anna Passin, Linda Wedin Persson och Mimmi Adolfsson.
Foto: Maria Jakobsson

Torsby är pilotkommun

Torsby kommun har varit pilotkommun och är första kommunen i Värmland som har utbildat brett i konceptet. I dagsläget finns 34 samtalsledare från förskola, skola, familjecentral, öppenvård och integration, som erbjuder träffar på olika arenor i kommunen och vi har dessutom under hösten utbildat fyra egna utbildare.

Senast ut i raden är 20 förskolepedagoger på avdelningarna för yngre barn i kommunen som under hösten utbildats som erbjudit träffar på förskolorna.

Vill du veta mer om Växa i Värmland kontakta

Marianne Mimmi Adolfsson, förebyggande samordnare, marianne.adolfsson@torsby.se
Eva-Lena Ueltzhöfer, socionom familjecentralen
eva-lena.uelthofer@torsby.se

Balans- och styrketränningsprogram för att minska risken för fall

Fallolyckor är ett stort problem i samhället. Alla kan falla, men risken att falla ökar när vi blir äldre. Forskning visar att regelbunden balans- och styrketräning minskar risken för fall och fallskador. Och det fina är att det aldrig är för sent att börja träna för att stärka musklerna, förbättra balansen och konditionen.

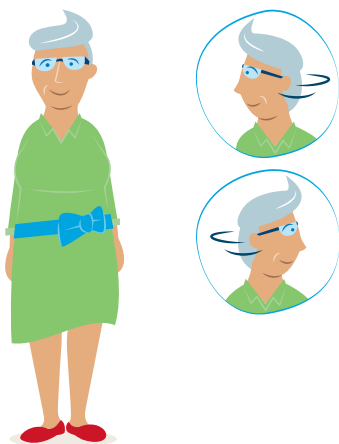
Om träningen ska ge god effekt är det bra att försöka träna balans och styrka 2–3 gånger per vecka. Det är också bra om du utmanar dig själv genom att successivt öka svårighetsgraden. Hur du gör det finns beskrivet för varje övning.

Komplettera gärna träningsprogrammet med promenader eller annan fysisk aktivitet, cirka 30 minuter per dag, för den allmänna konditionen. Ta i så att du blir lätt andfådd. Det går bra att dela upp träningen i exempelvis tre 10-minuterspass. Promenader i varierande terräng är också bra träning för balansen. Använd gärna gästavar eller ta med dig ett sällskap när du är ute och promenerar. Det är också bra att ha med en mobiltelefon för ökad säkerhet.

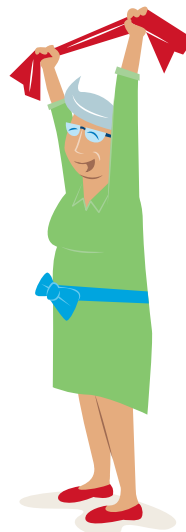
Uppvärmning och rörlighetsövningar

Det är bra att värma upp kroppen i 5–10 min innan du startar med balans- och styrketräningsövningarna. Promenad, trappgång, gång eller jogging på stället följt av rörlighetsövningar för nacke, axlar och rygg är en bra uppvärmning. Upprepa övningarna nedan 8–12 gånger.

Nackrörlighet

Sitt eller stå. Sträck på dig och försök att bli så lång som möjligt. Vrid därefter huvudet så mycket du kan åt höger, stanna i ytterläget ett par sekunder, vrid därefter huvudet så mycket du kan åt vänster.

Axelrörlighet

Sitt eller stå. Håll en handduk mellan händerna. För armarna upp mot taket, sträck på ryggen och dra armarna så långt bakåt som möjligt. Stanna kvar ett par sekunder i ytterläget. Sänk armarna.

Ryggrörlighet

Sitt på en stol och runda ryggen. Ha händerna på knäna. Råta långsamt upp ryggen och placera händerna bakom dig på stolsitsen. Sträck ryggen så mycket som möjligt och försök att svanka.

Tips!

Ha ett stadigt föremål i närheten att hålla dig i (diskbänk, vägg, bord eller stadig stol). För ökad säkerhet kan du stå med ryggen mot ett hörn av rummet eller ha en säng eller soffa bakom dig om du skulle tappa balansen.

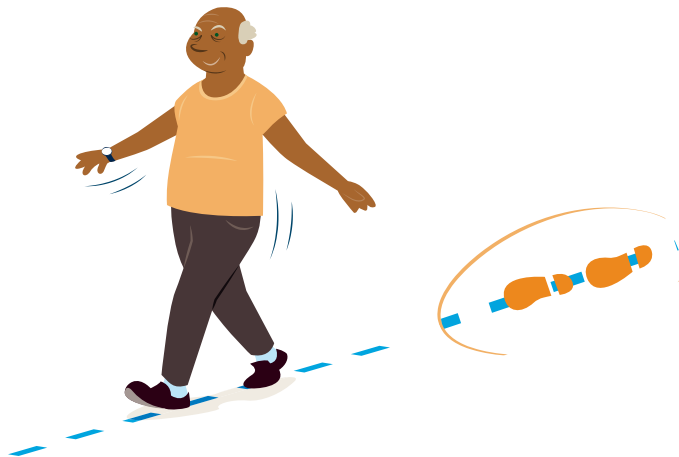
Balansövningar

För att balansen ska förbättras måste träningen upplevas som utmanande/svår. Utgå från din nuvarande förmåga och öka svårighetsgraden successivt genom att ha mindre stöd (två händer, en hand, ett finger eller helt utan stöd).

Tyngdöverföring

Stå bredbent och låt fötterna peka snett framåt. Förflytta kroppstyngden växelvis från höger till vänster ben. Böj lätt på det ben som du lägger tyngden på. Ta stöd med handen vid behov. Upprepa övningen 8–12 gånger.

Balansgång

Gå balansgång på ett streck (till exempel en tejprensa) på golvet. För att öka svårighetsgraden sätt fötterna tätt framför varandra, så att de bildar en linje när du går. Ta stöd med handen vid behov. Minska handstödet och öka gångsträckan successivt.

Häl- och tågång

Gå på hämlarna en viss sträcka. Gå därefter på tå. Ta stöd med handen vid behov. För att öka svårighetsgraden kan du minska handstödet och öka gångsträckan successivt.

Stå på ett ben

Försök att balansera på ett ben. Ta stöd med handen vid behov. För att öka svårighetsgraden, rita 8:or med foten i luften. Minska handstödet successivt och försök att behålla positionen under längre tid. Upprepa övningen på andra benet.

Styrkeövningar

Nedan följer exempel på några övningar som stärker dina benmuskler. För att musklerna ska bli starkare är det viktigt att du tar i så att musklerna blir trötta. Utgå från din nuvarande förmåga och öka antalet repetitioner successivt. Sikta mot en omgång där du gör övningarna 8–12 gånger. När en omgång känns lätt, öka till 2 omgångar.

Tåhävningar

Stå med fötterna med höftbredds mellanrum och håll i ett stadigt stöd. Gå snabbt upp på tå och lägg tyngden på stortårna. Sänk därefter långsamt hälarna till golvet. Öka belastningen/ansträngningen genom att göra tåhävningar på ett ben i taget.

Res sig från sittande

Sitt på en stadig stol. Placera den ena foten framför den andra och res dig upp till stående. Ta stöd med händerna på låret alternativt på stolen vid behov. Sätt dig långsamt ner igen.

Bensträck

Sitt på en stol med 90 graders vinkel i knät. Sträck ut underbenet så mycket som möjligt och håll kvar positionen ett par sekunder. Sänk därefter långsamt underbenet. För att öka belastningen/ansträngningen, sätt en viktmanchett runt fotleden.

Benspark bakåt

Stå på ett ben och håll i ett stadigt stöd. Försök att "sparka dig själv i baken" med det andra benet. För långsamt ner foten igen. För att öka belastningen/ansträngningen, sätt en viktmanchett runt fotleden.

Foto: Mimmi Adolfsson

Linn och Ebba från A Non Smoking Generation föreläser på Frykensskolan.

Julia Sundholm delar ut premier på Kvistbergsskolan

Är ni med i Tobaksfri Duo?

Prata tobak med unga i er närhet och stötta dom i att välja en tobaksfri uppväxt!

Att ungdomar börjar med tobak beror oftast på grupstryck, säger skolever i Torsby. Föräldrar och andra viktiga vuxnas inställning spelar också roll, menar eleverna.

Detta är Tobaksfri Duo

Elever i årskurs 6-9 i Torsby kommun skriver ett kontrakt med tobaksfri vuxen, som kan vara en förälder, släkting eller skolpersonal. Både ungdomen och den vuxne lovar att inte använda tobak och tobaksfria nikotinprodukter och får då rabatt på ett antal butiker och serviceställen i kommunen. Vid höstlov, jullov, sportlov, påsklov och sommarlov lottas dessutom ett antal fina priser ut till de som deltar. Det kan vara dagkort i Branäs och Hovfjället, Lisebergssresa, åkband på Torsbymårten, biobiljetter m.m.

Målet är att aldrig börja

Att få ungdomar att aldrig börja med tobaksprodukter är målet med Tobaksfri Duo. I Torsby har metoden funnits i många år. I Torsby kommun deltar ca 77 % av alla elever, och ca 90 % av eleverna i årskurs 6 har skrivit kontrakt detta läsår. Elever själva säger att dom tror att de flesta börjar med tobak på grund av grupstryck. Med Tobaksfri Duo ger vi eleverna ett argument att avstå, då man kan "skylla på" kontraktet vid eventuellt grupstryck. Eleverna säger också att de tycker det hjälper att föräldrar säger nej till tobak och att de till och med vill att föräldrar är tydliga i sitt nej!

Tyvär ökar tobaksfria nikotinprodukter

Trots att rökningen gått ner i antal ser vi under senaste året att det skett en stor höjning bland ungdomar som testar tobaksfria nikotinprodukter, exempelvis e-cigarettor och vapes. Man tror att det är ofarliga produkter, men så länge produkterna innehåller nikotin, innebär det att de i princip är lika farliga som vanlig tobak. Nikotin är starkt beroendeframkallande och kopplingen mellan nikotin och andra droger är tydlig. Särskilt hos unga människor öppnar nikotin upp för både alkohol och narkotika och påverkar koncentration, känslor och inlärning.

Under hösten gjordes ett intensivt arbete med kontrakt, föräldrabrev, tobaksdiskussioner bland elever och föreläsning med A Non Smoking Generation som tar upp frågan kring tobaksindustrin och hur tobak påverkar både människa, klimat och miljö samt bidrar till barnarbete runt om i världen.

Vill du veta mer kontakta

Mikael Einarsson, fritidsledare/samordnare
Tobaksfri Duo, mikael.einarsson@torsby.se
Marianne Mimmi Adolfsson, förebyggande samordnare, marianne.adolfsson@torsby.se

Många nya UF-företag - första vårdklassen i Värmland

Entreprenörsandan spirar på Stjerneskolan. I år finns hela fyra program representerade inom Ung Företagsamhet, UF.

Historiskt sett är UF-företag på Stjerneskolan framgångsrika och många har vunnit priser, både i konkurrens med övriga Värmland och i riksfinaler.

Och entreprenörsandan fortsätter. I år har ett femtontal företag startats inom fyra olika program: tolv inom ekonomi, ett på respektive vård och omsorg, fordon och transport samt industriteknik.

Eleverna i årskurs 2 på vård- och omsorgsprogrammet är något av pionjärer. De är nämligen först i Värmland med att starta företag som hel klass inom just vård.

Tjänster inom hälsa och välmående är inriktningen på Hälsokompaniet.

– Vi ser möjligheter med att upplysa om hälsa och olika sjukdomar. Dessutom vill vi motverka ensamhet genom olika aktiviteter, säger Selma Gyllenvåg, som är vd.

Mottagning på skolan

En förmiddag i veckan tar de emot kunder i skolan för att mot betalning mäta blodtryck, blodsocker, syremättnad, blodvärde och puls. Utrustningen är validerad och ingår i undervisningen. Kunder får också en lathund med förklaringar kring vad resultat utanför referensvärden kan bero på.

– Om värdena är avvikande kommer vi att be kunden kontakta vårdcentralen för att kolla upp mer, säger Selma Gyllenvåg.

Företaget planerar också att erbjuda sociala aktiviteter för personer med funktionsstöd samt föreläsningar inom hälsa.

Svårt att prissätta

Största utmaningarna hittills har varit att sätta en rimlig prislapp och att nå ut med marknadsföring.

– Vår målgrupp är äldre och de kanske inte använder sociala medier, därför har vi lämnat lappar i brevlådor, på anslagstavlor samt kontaktat PRO och kyrkan, berättar Meja Larsson och fortsätter:

– Vi söker också sponsorer för att kunna erbjuda ännu mer inom LSS och särskilda boenden.

Tillskott i undervisningen

Gymnasieläraren Anna Haglund är mentor och vägleder klassen i företagandet.

– Det är ett tillskott i undervisningen och väldigt kul att vi är först i Värmland inom just vård, säger hon.

Även fordonsprogrammets årkurs två är har hela klassen med i sitt företag, Stjerneverkstaden, och där har UF:s drivits i helklass i sex, sju år.

Elisabeth Mellin ansvarar för UF inom ekonomi-programmet och har lång erfarenhet inom området.

– Vi är stolta över att UF växer i Torsby, det är väldigt utvecklande för eleverna och en viktig del av undervisningen.

Vill du veta mer om UF?

Kontakta gymnasielärare Elisabeth Mellin på e-post: elisabeth.mellin@edu.torsby.se

Text och foto: Linda Bengtsson, 070-235 02 20.

Årkurs 2 vid vård- och omsorgsprogrammet på Stjerneskolan är först i Värmland med att starta UF-företag som hel klass inom vård.

Selma Gyllenvåg utför ett test av syremättnad.

Mätning av blodtryck, blodsocker, syremättnad, blodvärde och puls är några av tjänsterna företaget erbjuder.

Fakta: Ung företagsamhet, UF

- Ung Företagsamhet, UF, finns över hela Sverige och är en ideell och politiskt obunden utbildningsorganisation som arbetar med entreprenörskap i skolan.
- Organisationen finansieras i länet av alla Värmlands kommuner, stiftelser, fonder, Skolverket och det lokala näringslivet.
- Genom utbildningar, läromedel, stöd och fortbildning för lärare utvecklar de barn- och ungdomars kreativitet och företagsamhet.
- På Stjerneskolans ekonomiprogram är det obligatoriskt med UF i åk 2.
- UF erbjuds även som individuellt val till andra elever/program.
- Ett UF-företag är ett företag som startas, drivs och avvecklas under ett läsår. Där ingår tex affärsplan och årsredovisning.
- Alla UF-företag har en affärsrådgivare. De flesta affärsrådgivare är företagare runtom i Torsby.
- I februari (21/2-2024) är det en stor UF-mässa på CCC i Karlstad. Där tävlar företagen i olika kategorier. Vinnarna i de olika går vidare till SM.

Källa: Ungföretagsamhet.se och ansvariga lärare på Stjerneskolan.

Anmälan enligt plan- och bygglagen

Installation av eldstad, rökkanal, ventilation, ändrad konstruktion etc.

Sökande och fastighet

Fastighetsbeteckning	
Sökandens namn	
Sökandens adress	
Postnummer och ort	
Telefon (hustaden)	Telefon
Tidigt samråd har hållits, datum	
Arbetet avses påbörjas, datum	

Ansökan om bygglov m.m.

Sökande och fastighet

Fastighetsbeteckning		Fastighetsägare (om annat än sökande)	
Sökandens namn		Organisations-/Personnummer	
Sökandens adress		Mobil	
Postnummer och ort		Tid och med datum	
Iskyddsdispens		Resultatdatum och protokoll	
ndsbesked			

Bra att veta om enskilda avlopps- anläggningar för 1- 5 hushåll

Råd och anvisningar från miljö-, bygg- och räddningsnämnden i Torsby kommun

Foto: Malin Jonsson

Miljö- och byggkontoret informerar

Vill du ha snabbare service?

Gör din ansökan komplett, så går det snabbare. När vi på miljö- och byggkontoret får in olika typer av ansökningar, så saknas tyvärr ofta någon eller några handlingar som vi behöver ha för att vi ska kunna påbörja handläggningen.

Vi vill därför tipsa om vilka olika handlingar som normalt ska ingå i din ansökan. På så vis kan vi hjälpa dig med ditt ärende snabbare.

I en bygglovsansökan ska du lämna in detta

- Ansökningsblankett
- Situationsplan (karta där det du vill bygga finns inritat)
- Fasadritningar
- Planritning
- Sektionsritning

Ritningar ska vara skalenliga och måttsatta, och på situationsplanen ska du ange avstånd till närmaste fastighetsgräns. Men en sektionsritning behövs inte alltid för enklare mindre byggnader, som garage eller förråd. Däremot ska du kunna svara för att konstruktionen håller. Tänk därför på att fråga om t.ex. takstolsritning om du tänker köpa färdiga takstolar

Anmälan om eldstad

- Anmälningsblankett.
- Planritning där eldstadens placering är markerad.
- Typ av eldstad, med teknisk beskrivning/intyg om miljögodkännande.

Om du ska installera en ny en kamin, panna, vedspis, insats i öppen spis etc. krävs att du anmäler

det till oss på miljö- och byggkontoret. I den ska du ange om det är en ny rökkanal, eller om du ska ansluta till en befintlig. För alla nya eldstäder krävs också ett intyg på att den är miljögodkänd, det vi tittar på är verkningsgrad och utsläpp. Läs gärna mer på Boverkets hemsida, www.boverket.se, sök på eldstad.

Enskilt avlopp

- Ansökningsblankett.
- Situationsplan.
- Beskrivning av vald anläggning, skicka gärna med produktblad om det finns.

När du fyller i ansökan ska du ange antal hushåll som anläggningen ska betjäna. På situationsplanen (kartan) ska du ange var anläggning ska placeras och även om det finns vattentäkter i närheten. Ange gärna i ansökan vilken entreprenör som ska hjälpa dig.

Hör gärna av dig om du har frågor

Du är alltid välkommen att höra av dig med frågor till oss på miljö- och byggkontoret! Du når oss på telefon 0560-160 60 eller på e-post mbr@torsby.se.

Om du vill besöka oss, finns vi på kommunkontoret i Torsby. Men ring gärna först och boka en tid, så vi säkert är på plats när du kommer.

Vad har du för rättigheter när du handlar?

Har du koll på vad som egentligen gäller när du köper av vara på plats i en butik, när du handlar på nätet eller till exempel tackar ja till ett avtal i telefon eller till en vältalig säljare på en marknad?

Här kommer en kort sammanfattning av köpregler i olika situationer:

Öppet köp och bytesrätt

När vi handlar i en butik där vi är fysiskt närvarande har vi i regel möjlighet att se och undersöka den vara vi är intresserade av. Då finns faktiskt ingen lagstadgad rätt att lämna tillbaka en felfri vara till butiken om du ångrar dig. Om du är det minsta osäker, fråga alltid butiken om de tillämpar öppet köp och/eller bytesrätt och i så fall hur länge. Se till att det framgår av ditt kvitto, be annars säljaren notera det på kvittot. Att du kanske inte har rätt till öppet köp/bytesrätt innebär dock inte att du inte kan klaga på fel på varan.

Avbeställa

Har du beställt men inte hämtat din vara kan du alltid avbeställa köpet, då kan inte säljaren kräva att du fullföljer löpet, men hen kan begära ersättning för de kostnader och förluster som hen fått på grund av att du avbeställer. Det kan innebära allt från noll kr, om det är en standardvara som lätt kan säljas till en annan kund, till kanske hela varans pris om det är en udda vara som blir svår att sälja till någon annan eller ett kök som är måttbeställt just för dig. Säljaren kan också ha skrivit in i avtalet att du vid avbeställning får betala en viss procent av varans pris, till exempel 20 %, då kan det gälla.

Handla på nätet

Om du köpt en vara eller tjänst över nätet har du i de flesta fall 14 dagars ångerrätt, från det att du ingår avtalet eller får varan. Men det finns en hel del undantag, till exempel en vara som tillverkats enligt dina anvisningar och fått en tydlig personlig prägel och säljaren har informerat dig om att du inte kan ångra dig, en vara med bruten försegling som av hygieniska skäl inte kan återlämnas, inte heller resor, hotell och bokning av olika evenemang till en viss dag eller period, spel och lotterier, men fler undantag finns.

Avtal när du blir uppringd

Även här har du 14 dagars ångerrätt, och vid telefonsäljning finns även krav på att du ska bekräfta avtalet skriftligt efter avtalet. Har du inte bekräftat i sms, mejl eller brev, eller på annat sätt skriftligt, då finns det inget avtal. Undantag finns bland annat för lotterier där muntliga avtal kan gälla och du har ingen ångerrätt.

Avtal utanför en affärslokal

Om du träffar en säljare på till exempel en marknad, en säljare som tillfälligt står utan för en butik eller knacker på din dörr hemma, då har du också 14 dagars ångerrätt om det du avtalar om kostar mer än 400 kr.

Gemensamt för avtalen där du har ångerrätt är att de 14 dagarna kan förlängas upp till ett år och 14 dagar om du inte fått, eller fått otydlig eller ofullständig information om din ångerrätt, så även om 14 dagar gått när du vill ångra köpet, stäm av om du fått din lagstadgade rätt till ångerrätt, du kanske fortfarande kan ångra köpet.

Har du frågor om vad som gäller i ditt fall är du välkommen att kontakta konsumentrådgivningen KöpRätt i Karlstad.

Text och foto: Elisabeth Eklo

Besöksadress

Kontaktcenter, Västra Torggatan 26, Karlstad

Postadress och telefon

Konsumentrådgivningen KöpRätt
Kontaktcenter 651 84 Karlstad
Tfn. 054-540 46 90

E-post och webb

konsument@karlstad.se, www.karlstad.se/konsument

Torsby kommun köper tjänsten av Karlstads kommun för våra invånares räkning, så du som bor i Torsby kommun kan kostnadsfritt få hjälp från KöpRätt (konsumentrådgivningen i Karlstad).

Foto: Madelene Çiçek.

ISMAEL ATARIA besökte Kvistbergsskolan

Den 25 oktober besökte Ismael Ataria Kvistbergsskolan. Han föreläste för årskurs 6 och 9 och hade en föreläsning på kvällen för föräldrar och personal.

Bakgrunden till föreläsningen var att skolan märker av ett allt tuffare klimat och att arbetslag och elevhälsa arbetar intensivt med acceptans och respekt. På föräldramötet tidigare i höst var det fler föräldrar som önskade föreläsare och det tog skolan fasta på. En annan faktor som var viktig för skolan var att få till en bredare dialog med vårdnadshavare, att få föräldrar att komma till skolan.

Några citat från Ismael:

”Skrivandet gör att man mår bättre”

”Du kan ha en känsla, men du är inte känslan, stå ut”

Det blev en inspirerad dag. Ismael pratade kring sin adhd, sin skolbakgrund samt sin relation till skrivande. Han lockade till många skratt, men också till eftertänksamhet. Snällhet var ett ord han återkom till och att det som finns i en själv, finns i andra. Alltså det vi känner, känner andra med. Vi är inte ensamma. Och för att knyta ihop temat; du får vara den du är.

Klass 6 fick även ha en workshop med Ismael. Och oj, vad det skrevs poesi! Katarina Olsson, lärare på Kvistbergsskolan säger att klass 6 arbetade intensivt med att skriva och att de blev stolta över vad de producerade.

Några föräldrar

Sofia Nydahl och Thomas Mattsson var två av föräldrarna som besökte föreläsningen på kvällen. Thomas tyckte att föreläsningen var rolig, men också

nyttig. Sofia Nydahl säger att det gav henne mycket att få höra och minnas sin egen skolgång, både det som inte var bra och det som var bra. Man blev peppad av budskapet att få vara den man är, att bara få vara människa.

Några elevers röster

Tilde: Tyckte det var bra att lära sig hur älgar kan låta.

Louise: Bra att han blandade humor med det mer seriösa, det blev roligare (exempelvis ägläten). Den seriösa biten var bra och lärorik.

Juliane gillade skarpt hur han blandade poesi och skapade dikter snabbt.

– Arbetet med att respektera och acceptera varandra är viktigt och en föreläsning isolerat kommer inte göra underverk, men tillsammans med det vardagliga arbetet i skolan och i hemmen tror jag att det kan göra skillnad. Ett syfte med att bjuda in föräldrar till föreläsningen var att främja dialog med varandra, enligt rektor Madelene Çiçek.

– Vi behöver bli bättre på att prata med varandra. Det är inte bara skolans ansvar och inte bara ett föräldransvar. Det är våra barn det handlar om, vi behöver finnas med och sätta gränser. Och att öva på att vara snällare, säger Madelene Çiçek.

MADELENE ÇIÇEK

rektor

070-275 09 46

madelene.cicek@torsby.se

Vi går mot vintertid

En härlig tid ligger framför oss och vi vill passa på att ge några tips på aktiviteter att göra i vinter!

Skidåkning utomhus och inomhus

Det finns gott om platser för skidåkning i vår kommun, vare sig det gäller alpin- eller längdskidåkning. Susa ner för backen på snowboard eller skidor, eller- och åk längdskidor utomhus i fina spår.

Skidanläggningarna är öppna, både för alpin- och längdskidåkning. I vår kommun har vi också lyxen att vi kan åka längdskidor året runt i Torsby Skid-tunnel & Sportcenter. I anslutning till tunneln finns även en skridskobana, ta med dina polare, skridskor och den obligatoriska hjälmen och åk skridskor i vinter.

Isfiske

Isfiske är en härlig vinteraktivitet. Borra ett hål i isen och vänta med spänning på napp! Det finns många bra fiskevatten för vinterfiske i Torsby kommun. Ditt fiskekort köper du på ifiske.se. Kom ihåg säkerheten på isen! Du hittar bra information och vilken utrustning du behöver på isen på issakerhet.se.

Trevliga aktiviteter

Vill man inte göra sportiga aktiviteter finns andra trevliga saker att hitta på. Fika på ett café, grilla korv över en brasa, åk pulka, besök biblioteken och låna en spännande bok, kolla på bio, eller besök ett museum. Tips, Utmarksmuséet i Ransby har öppet året runt!

Evenemang och inspiration

Vill du få mer inspiration och hitta kontaktuppgifter till företag för bokning, besök visittorsby.se.

Vi påminner om att vi gärna tar emot evenemangstips till vår evenemangskalender. Maila oss på turist@torsby.se och sänd information, bild och kontaktuppgifter, så lägger vi in detta på visittorsby.se.

Telefon: 0560-160 50

E-post: turist@torsby.se

Webb: visittorsby.se

Facebook och Instagram: [@visittorsby](https://www.facebook.com/visittorsby)

Garanterat snösäkert på Torsby Skidtunnel & Sportcenter

Visst hoppas vi på en snörik vinter, med mycket natursnö som lyser upp tillvaron och med lagom många minusgrader. Men i Torsby har vi lyxen att kunna välja på att åka längdskidor inomhus eller utomhus de första vintermånaderna.

Längdskidåkning

Visst är det härligt med en snörik och krispig vinter, men oavsett vad vädergudarna bestämmer så finns det snösäkra förhållanden i skidtunneln. Skidtunneln håller denna säsong öppet till sista januari 2024 och den är det alltid snösäker med -3 grader och helt vindstilla.

Konstsnö

Målsättningen i vinter är att producera konstsnö till skidtunneln och en längdskidslinga på ca. 4,5 km där hela Övre Elljusbanan, Bloms Mots och stadion ingår.

Det är även planerat för att i år göra konstsnö i Valbergsbacken.

Snökanonerna kommer främst köras när det är optimala väderförhållanden för att effektivisera snöproduktionen så mycket som möjligt.

Naturligtvis hoppas vi på att få mycket natursnö för när vintern är som bäst så kan ca 50 km preparerade skidspår erbjudas. Elljusbanan är tänd kl. 7.30-21.00 med skymningsrelä.

Spårknapp

Lös spårknapp i receptionen eller Swisha direkt på plats.

Säsongskort Torsbys kommuninvånare: Vuxen 600 kr & pensionär 400 kr (Ordinarie pris 800 kr respektive 500 kr.)

Alla barn upp till 15 år som är bokförda i Torsby kommun åker gratis skidor utomhus.

Se spårvagn på www.skidtunnel.se/priser.

Trafik- och trivselregler i spåren

Under vintertid prioriteras skidspåren och för att alla ska trivas så följer vi Svenska skidförbundets trafik- och trivselregler i spåren utomhus.

Foto: Torsby Skidtunnel & Sportcenter

Här är några viktiga punkter vi vill lyfta, läs resterande punkter på www.skidtunnel.se/trivselreglerute.

- All skidåkning sker på eget ansvar.
- Under pågående pistning är banan stängd där pistmaskinen är och arbetar.
- Gå eller spring inte i skidspåret (även skatebädden är ett skidspår)
- Respektera anvisad åkriktning.
- Visa respekt för naturen, ta med ditt skräp och stör inte djurlivet.
- Visa hänsyn mot andra åkare. Den som kommer bakifrån har alltid väjningsplikt.
- Det är inte god sed att ropa Ur spår!
- Gå alltid åt sidan när du stannar i spåren. Undvik platser där sikten är begränsad, ex. bakom krön, kurvor och brantare utförsbackar.

- Anpassa farten efter rådande situation.
- Det är inte tillåtet att åka fristil i de klassiska skidspåren.
- Saxa inte i det klassiska spåret.
- Hundar är tillåtna på fristilsbädden och ska vara kopplade.
- Spårknapp ska lösas och är personligt och får inte överlåtas.
- Spårknappen ska visas tydligt eller vid begäran kunna visas upp.
- Skador på utrustning eller förlorad utrustning ersätts normalt ej.
- Ring 112 vid allvarliga incidenter!
- Ha en trevlig tur och njut av skidåkningen!

Receptionens och skidtunnelns öppettider

21 augusti-31 december 2023

Måndag kl. 10.00-20.00

Tisdag-fredag kl. 9.00-20.00

Lördag-söndag kl. 9.00-18.00

Dagen före julafton kl. 10.00-16.00

Julafton 24 december Stängt

Juldagen 25 december

kl. 10.00-16.00

Annandag jul 26 december

kl. 10.00-16.00

Nyårsafton 31 december

kl. 9.00-14.00

Nyårsdagen 1 januari 2024 Stängt

1 januari-31 januari 2024

Måndag kl. 10.00-19.00

Tisdag-fredag kl. 9.00-19.00

Lördag-söndag kl. 9.00-17.00

Nyårsdagen 1 januari 2024 Stängt

1 februari 2024 stänger skidtunneln för service och snöbyte.

Kontakta oss

Torsby Skidtunnel & Sportcenter

0560-270 00, info@skidtunnel.se

www.skidtunnel.se

www.facebook.com/skidtunnel

[Instagram.com/skidtunnel](https://www.instagram.com/skidtunnel)

THERÉZ SÖDERBERG

vik. platsansvarig

073-812 70 04

therez@skidtunnel.se

Drönare i kommunal tjänst

Olika verksamheter i kommunen har visat intresse att använda drönare för att kunna effektivisera sitt arbete. Under året har därför några workshops genomförts i kommunen där hela 66 olika sätt hittades att använda drönare för att göra arbetet effektivare.

Sedan tre år använder räddningstjänsten i Torsby drönare. Det har visat sig vara ett värdefullt arbetsredskap för att snabbt få en överblick över en olycksplats, hitta försvunna personer, kolla upp misstänkta bränder med mera. Ett tiotal av de 66 olika sätten som nämns ovan finns redan igång hos räddningstjänsten.

En del saker är ganska lätta att komma igång och kräver inte så mycket i form av tillstånd, medan andra saker kräver mer utbildning och ibland också helt nya sätt att reglera luftrummet från myndigheterna.

På sikt så hägrar mycket intressanta möjligheter för en stor kommun med långa avstånd. Då kan en hel del bilåkande ersättas av drönare, och personal kan ägna sig åt det de är bra på istället för att lägga en stor del av arbetstiden på att köra bil.

Nu går vi vidare och utökar drönarverksamheten

Kommunen har nu bestämt sig för att bygga ut den befintliga drönarverksamheten hos räddningstjänsten till att även omfatta andra delar av den kommunala verksamheten. Visionen är att få tillstånd att flyga utom synhåll till vilken position som helst i kommunen. Det ligger kanske 10 år bort i tiden. På vägen dit blir det först enklare uppdrag som inte kräver så mycket i form av utbildning och tillstånd, för att sen bygga på med flygning utom synhåll, först korta sträckor och sedan längre och längre.

Lägesrapport om

Pilotprojekt hemleverans från landsbygdsbutiker med drönare

26 intresseanmälningar om att vara med i hemleveranstestet med drönare i Östmark vecka 9 har kommit in. Vi har nu gått igenom samtliga för att se att det är möjligt att leverera och att det blir en bra mix av olika typer av hushåll, baserat framförallt på ålder och om det finns barn i hushållet.

På en del platser bedömde drönarföretaget Aviant att det fanns svårigheter att leverera, så där har vi varit tvungna att säga nej helt och hållet denna gång. Det kan handla om att det finns kraftledningar i närheten, att adressen är för nära flygplatsen eller att det finns för lite yta att leverera på. Detta betyder inte att det inte kommer att gå att leverera där i framtiden, men än så länge är drönarleveranser en ny företeelse och därför tas extra säkerhetsmarginaler till.

Tio hushåll är nu utvalda och informerade om att de kommer vara med på testet och både de och vi tycker att det ska bli spännande att se hur det går! Några hushåll är på reservlista.

Drönarföretaget Aviant har skickat in en ansökan till Transportstyrelsen om att upprätta ett så kallat D-område under testperioden. Transportstyrelsen har i sin tur skickat ut det på samråd med deadline 1 december 2023.

JOHAN ERLANDSSON

projektledare

070-773 16 82

johan.erlandsson@torsby.se

Till föreningar

Behöver ni pengar för att utveckla er förening?

Planerar ni för att göra ett evenemang, ett samverkansprojekt eller utveckla er förening? Då är det här intressant för er.

30 och 31 januari kommer det att bli infokvällar på biblioteket i Torsby och i Sysseleback om möjligheter för er att söka finansiering för utveckling.

Det kommer att vara information från bland annat Leader, RF SISU och information om andra möjligheter till stöd. På infokvällarna kommer ni att få information men även få möjlighet att få bolla era idéer med föredragshållarna. Annons med tider kommer i TorsbyBladet.

Landsbygdspotten

Vi saknar redovisningar från några föreningar

Har din förening ett projekt som ni redan fått pengar till från Landsbygdspotten? Då är det dags att börja redovisa.

Om det är sex månader eller mer sedan ni fick beslut om pengar så behöver ni ta kontakt med kommunens EU-strateg på e-post eller telefon och berätta hur ni ligger till. Om ni redan gjort det och är klara med ert projekt så är det dags att lämna in slutredovisning.

Har du frågor?

Kontakta EU-strateg Malin Lindh på telefon 0560-160 08 eller e-post malin.lindh@torsby.se.

Detta behöver ni lämna in vid slutredovisning av Landsbygdspotten:

1. Skriftlig rapport om vad som genomförts.
2. Ekonomisk redovisning med utdrag ur huvudboken eller en sammanställning och bifoga kopior av alla fakturor.
3. Redovisning av direktfinansierade kostnader. Gör en sammanställning som undertecknas av projektledaren eller annan person som har god kännedom om projektets verksamhet.
 - a. Ideell tid tas upp till 220 kr/timme. Redovisa antal timmar, vem som utfört arbetet samt vad som utförts.
 - b. Material m.m. Gör en sammanställning och där man redovisar antal enheter (t.ex. m³, timmar, styck) och visa även hur ni satt pris/enhet.
4. Redovisning av vad ni fått från andra medfinansierare.

Skicka in till:

Torsby kommun

1. Strategiavdelningen
685 80 Torsby

Märk kuvertet med "Landsbygdspotten"

Studiebesök på Liverpool Central Library. Utsidan som inte har förändrats sen huset byggdes 1860, insidan med ett modernt bibliotek. Foto: Anki Olsson.

Biblioteket på studiebesök i Liverpool

Under 2023 fick biblioteken ett uppdrag av regeringen att göra mer för att hjälpa människor att läsa mer. Det statliga Kulturrådet stödde detta genom att starta Läsfremjandelyftet som utbildar bibliotekspersonal i att förmedla litteratur och att främja läsning, särskilt för barn och unga.

Biblioteken i Värmland fick utvecklingsbidrag för att jobba med detta. 16 bibliotekarier från Värmland, inklusive två från Torsby, åkte till Liverpool på studiebesök. Resans syfte var att på plats bekanta sig med metoden "Shared reading" som startades i Liverpool. Denna metod är mycket populär i England och sprider sig nu över andra delar av världen. Målet är att utbilda samtliga barnbibliotekarier i Värmland och skapa en gemensam plattform för att kunna hjälpa fler att läsa och tycka om böcker.

Högläsning i grupp

Men vad är egentligen "Shared reading"? Direkt översatt blir det Delad läsning, det är en speciell

metod för högläsning och diskussion av skönlitteratur i grupp. Målet är att få alla, även ovana läsare en möjlighet att prova på läsning och upptäcka att det är något som de kan uppskatta och känna sig berikade av. Alla är välkomna, oavsett om de är bra på att läsa eller inte. I högläsningssammanhanget är deltagarna både läsare och medmänniskor som i ett avslappnat sammanhang kan delta och uttrycka sig. *Vi kanske ses i en högläsningssammanhang snart!*

ANKI OLSSON

bibliotekssamordnare
0560-161 02
anki.olsson@torsby.se

Elisabeth Johansson

Nyanställd

barn- och skolbibliotekarie

Jag heter Elisabeth "Isa" Johansson och är från och med 30 november 2023 ny barn- och skolbibliotekarie här i Torsby. Jag kommer att jobba både på Frykens skolbibliotek och på Torsby bibliotek.

Jag bor i Västra Ämtervik, i Sunne. På fritiden är det en hel del fotboll med familjen varvat med kulturupplevelser och jag tycker både om att vara hemma i trädgården och att upptäcka nya platser.

Fram tills nu har jag arbetat som barn- och skolbibliotekarie i Sunne kommun och tidigare som förskollärare. Ser fram emot att träffa kollegor och barn inom skola och bibliotek i Torsby kommun och jobba med läsfrämjande verksamhet på olika sätt!

Kontakta mig gärna på elisabeth.johansson@torsby.se eller tfn 0560-163 17.

Akvareller, olja, skulpturer eller fotografier – konst på bibliotek

Utställningarna avlöser varandra på Torsby bibliotek och innehållet varierar. I november var det Torsby Fotoklubb som firade 40 år med bilder, diverse kamerautrustning och avslutade med besök av fotografen Håkan Olsén.

På biblioteket finns både glasskåp och tavellister där konst av olika slag kan visas upp. Några av dem som ställt ut under året är Göte Eriksson, träskulpturer, Jörgen Edberg, glas, Carina Lindström, keramik, Angela Grönvall, Linnéa Olsson, Jesper Berg, Angela Birnstein och Johanna Höglund tavlor i olika tekniker.

Vems konstverk vill du se nästa år?

Hör av dig till Maria Ivansson 0560-161 01, eller sänd e-post till maria.ivansson@torsby.se.

Ellinor Henriksson och Johanna Höglund ställde ut skulpturer respektive målningar på biblioteket i oktober.
Foto: Maria Ivansson

Jonairs first officer (styrman) Gardi Mostafa (till höger) hälsar Ica Torias Jakob Walfridson och Torsby Bostäders Patrise Carlsson välkomna ombord på Torsbyflyget, som knappt en och en halv timme senare landar på Arlanda.

Tidseffektivt och smidigt med TORSBYFLYGET

Det är drygt en månad sedan flygbolaget Jonair tog över spakarna efter Amapola, och trafikerar nu linjen Torsby-Hagfors-Arlanda med två dubbelturer varje helgfri måndag till fredag. På cirka en och en halv timme tar de dig till Arlanda, och lika snabbt tillbaks till Torsby igen, samma dag om du vill.

– Övergången mellan flygbolagen har gått fint. Jonair är punktliga och har hittills hållit hög regularitet, precis som det ska vara. Vi ser att antalet resenärer ökar, vilket är ett kvitto på det stora behov av snabba kommunikationer som råder. Det är främst företag, men också privatresenärer, som använder flyget för sina resor till Arlanda och Stockholm. Statistik visar att antalet passagerare har ökat med 37,6 % under perioden januari – oktober i år i jämförelse med samma period 2022, säger Martin Berglund, flygplatschef, Torsby Flygplats.

Lokala företag använder Torsbyflyget

Två av de lokala företag som använder Torsbyflyget när de behöver ta sig till Stockholm snabbt är Ica Toria Torsby och Torsby Bostäder.

– Ja, för oss är flyget jätteviktigt eftersom vi sparar mycket värdefull tid i förhållande till andra transportsätt. Vi nyttjar flyget åtminstone en gång i månaden, bland annat i arbetet med Icas Supermarketprofil, där jag ingår i ett råd som arbetar utifrån huvudkontoret Stockholm. Vid andra tillfällen åker ledningsgruppen på till exempel utbildning, och ibland är det tvärt om, att våra utbildare från Stockholm flyger hit till Torsby och stannar några dygn för att sen ta flyget tillbaka till Arlanda, säger Jakob Walfridson, handlare och vd, Ica Toria Torsby.

Torsby Bostäder ser stora fördelar med flyglinjen då den påverkar tiden både på arbetet och på hemmaplan.

– Att ta Torsbyflyget vid de tillfällen vi behöver åka till Stockholm är självklart för oss eftersom vi strävar efter att arbeta tids- och kostnadseffektivt, som den här gången när bland annat Patrise Carlsson, en av våra administratörer, tar Torsbyflyget för några dagars utbildning i Stockholm, säger Håkan Laack, vd Torsby Bostäder.

För biljettinfo och bokning, kontakta Jonair

Webbsida: www.jonair.se

E-post: support@jonair.se

Kundtjänst tel: 090-12 12 40

Tidtabell finns också på www.torsbyflygplats.se

Text och foto: Ulrika Andersson, marknadsföringsstrateg, 070-659 60 06

Ny bredbandssamordnare från 1 januari 2024

Med anledning av att jag går i pension kommer bredbandsfrågorna tas över av vår digitaliseringsstrateg från 1 januari 2024.

En tid är förbi, en ny tid börjar!

Åren går fort när man har roligt! Så länge som jag arbetat på Torsby kommun har jag aldrig varit hos en och samma arbetsgivare tidigare, ett gott betyg på Torsby kommun som arbetsgivare!

I september 2012 började jag på kommunens IT-avdelning som bredbandssamordnare, en roll jag behöll även när jag 2017 tillträdde som administrativ chef. Som jag skämtsamt brukar säga, på en liten kommun får man inte ett nytt jobb, man får ett till.

Men nu är det dags att avrunda och jag tar med mig många goda erfarenheter och minnen när jag nu går i pension.

Vem tar över då?

Det blir vår digitaliseringsstrateg Peter Ljunglöf som kommer att bevaka bredbandsfrågor framöver. Han kommer att representera Torsby kommun i de olika nätverken som jag deltagit i och vara kontaktperson

mot Telia och Region Värmland. Peter Ljunglöf når du antingen på telefon 073-271 37 16 eller e-post peter.ljunglof@torsby.se.

Har du frågor om anslutning av din fastighet till fiber ska du vända dig till Telia Öppen Fiber på tel. 020-11 85 00 eller www.anslutning.telia.se.

Torsby kommun ansluter inga fastigheter.

Ett stort tack till alla!

Jag vill passa på att rikta ett stort tack till alla jag haft kontakt med under dessa år, invånare, fastighetsägare, företagare och andra. Ett särskilt tack till alla ni som kämpat i fiberföreningarna som varit avgörande för fiberutbyggnaden i Torsby kommun!

CECILIA SJÖDÉN

administrativ chef, bredbandssamordnare
0560-160 03
cecilia.sjoden@torsby.se

KORSORD

					STORA I DALSLAND	FÖRKANSLA		BEHÖVS PÅ STAV	KORSNING ELLER SPRIT	JOAKIM ANKA	MER ALLMÄN		FAS EJ GENOM ATT SITTA DÅR			
					TOPPGRUPP				FÖRMÄR			BADPLATS			KALLSINNIG	
					BRA MOT SNARKNING	KAN FLÅKT VARA										
					OFTA EFTERFRÅGAD											
					HÄNFÖRELSE								QUENSEL BLIR IDAG I MORGON			
ÄR DE BRÄNDA DRYCKERNA	BYTER MÅL	IRRADE ODYSSEUS I	Torsby NU	KAN ELDEN			GÅR SÄLLAN IDIOTEN	BRA FÖR BAND				STAD I ITALIEN				
GREVE OCH BARON				EKONOMI MED BUD		FÖR GAS ELLER SENAP			GJORDE EN I BRIDGE			ELDIG DANS				
				SVAVEL ELLER SVE-RIGE					ALLA TIDERS FRÖKEN							
ÄDELSTEN				TÄCKER FÖR SOCKER & SALT			FÖRUTSÄTT BEHANDLING									
ÖKAT TEMPOT ENERGI-FORM			REA NUMERA VÄRDE-LÖSA				INGÅR I OM-SORG		GJORDE MAN MOT HALKA	PÅ PÅ-KNAPP ÄR GIFT MAN						
					BORDS-TILL-LÄGG FÄLFEL				ÄR ALLOM BEKANT							
TON ELLER PRO-NOMEN	SPANN-MÅL	BÖR KORS-ORD VARA					EN MALVAVÄXT UPPMANING I NATT I ROMAN AV VILHELM MOBERG									
			MR. BEAN			TEXTAD SKRIFT					SOL- VARV	GER TRÖTT IDENTITET				
MASK-TYP			ÖVRE GRÄNS MYCKET BÖJT			GJORDE DU AV OLVON EN KRANS										
MITT I SVERIGE						LAX-FISK FÖR OKÄND										
					BERÖRA LÅTT REKTORS-OMRÅDE						SES MED HÄTTA MÄTT PÅ LOTT					
PÜTNIK 1847-1917 SERBISK MILITÄR	HÄR SITTER STATS-RÅD							VAR IGÅR I MORGON								
LITE TILL				STÅNG OCH TVÅNG		DE ÄR FLYK-TIGA										
Konstruktör: Anders Perstrand																

Fyll i och vinn! Sänd in det ifyllda korsordet i sin helhet.

Kopiera av korsordet eller klipp ut det ur tidningen. Sänd in det så det är inne senast 1 februari 2024, till: Torsby kommun, 1. Strategiavdelningen, Annette Lauritzen, 685 80 Torsby eller via e-post: annette.lauritzen@torsby.se. Bland de rätta svaren drar vi tre vinnare.

Namn:

Adress:

Telefon:

E-post:

Ekonomichefen informerar

Stora utmaningar för kommunerna

Landets kommuner är ekonomisk pressade och det varslas om underskott på flera håll. Det är därför positivt att Torsby kommuns resultat för 2023 pekar på att bli bättre än budgeterat.

Inflationen och ränteuppgång

Den höga inflationen liksom den snabba ränteuppgången var svår att förutse och de stora kostnadsökningarna har drabbat både privatpersoner, företag och offentlig sektor.

Sveriges kommuner och regioner står inför stora ekonomiska utmaningar som en följd av den höga inflationen. Det är inte bara kostnadsökningar som kommunsektorns brottas med, även pensionskostnader och pensionsskuld ökar i takt med inflationen. En tredjedel av Sveriges kommuner bedöms redovisa underskott för 2023 och kommunernas sammanlagda resultat förväntas bli det svagaste resultat sedan IT kraschen i början av 2000-talet.

Påverkar även Torsby

Precis som alla andra kommuner har också Torsby kommun stora kostnadsökningar på grund av hög inflation och höjd ränta. En positiv skatteavräkning och några extra bidrag gör att Torsby kommun för 2023 ändå kan prognostisera ett resultat som är bättre än budget.

Under 2024 behövs ett ännu starkare resultat för att finansiera kommande investeringar. Det gäller att se över verksamheterna och planera investeringarna så att de är i en lagom takt utifrån ekonomin.

MARIANNE O'HARE

ekonomichef
0560-160 28
marianne.ohare@torsby.se

Reumatiker förbundet

Torsby Reumatikerförening

Torsby Reumatikerförening har funnits sedan 1987 och är en av Reumatikerdistriktet Värmlands 13 föreningar. Torsbyföreningen har 55 medlemmar varav flertalet är kvinnor. I hela distriktet finns ca 1450 medlemmar.

Som medlem i Torsby Reumatikerförening kan du delta i föreningens olika aktiviteter. Den mest aktuella aktiviteten just nu är rehab-badet i Torsby Sjukhus varmvattenbassäng, 34 grader, vilket snabbt blir fulltecknat. Du kan också vara med på medlemsmöten, föreläsningar, utflykter, våravslutning, höstbuffé m.m. Där kan du umgås och ha trevligt med andra medlemmar och utbyta erfarenheter. Du får även medlems-tidningen Reumatikervärlden som utkommer sex gånger per år. Det kostar 250 kronor/år att vara medlem. Man kan också välja familjemedlemskap till rabatterat pris om man är flera i hushållet.

Reumatikerförbundet, som är rikstäckande, arbetar sedan det bildades 1945 med att driva reumatikers rätt till ett bra liv och söka lösningen på reumatismens gåta. En viktig del av verksamheten är att påverka myndigheter och politiker för att kunna få bra vård och jämlik rehabilitering. Förbundet arbetar också för ett inkluderande arbetsliv och att det ska satsas på mer forskning.

Diagnoser

Idag finns det ca 200 olika diagnoser som ryms inom förbundet, t.ex. RA, reumatoid artrit (ledgångsreumatism), artros och fibromyalgi. Många reumatiska sjukdomar är svåra att upptäcka och det kan ta lång tid innan man får rätt diagnos. Men ju tidigare den upptäcks och behandling sätts in desto bättre är prognosen. Dagens moderna läkemedel har revolutionerat livet för många reumatiker. De flesta personer som har diagnosen reumatism är äldre men även barn och ungdomar kan drabbas av reumatism, det kallas då juvenil artrit, JIA.

Vill du veta mer?

Vill du läsa mer om olika diagnoser och om förbundets verksamhet kan du gå in på hemsidan www.reumatiker.se.

Vill du veta mer om Torsby reumatikerförening kan du kontakta Christina Liljeberg som du når via telefon eller sms på 070-357 01 32.

Text: Marie Nordin

Här har vi varit på en veckas vistelse på spa i Pärnu i Estland. Några timmars rast i Tallin innan hemresan. I förgrunden ses Margareta Sundquist och Ann-Marie Sjögren under en fikapaus.

Vattenträning i 34-gradiga rehabbassängen på Torsby Sjukhus

Här gjorde vi en dagsutflykt till västra Värmland med kafferast efter vägen. Besökte bl.a. Klässbols Linneväveri. Avslutade med shopping i Arvika.

Foto: Christina Liljeberg

I Torsby kommun finns över 300 föreningar. En av dem är Torsby Reumatikerförening som här presenterar sig.